

РЕШЕНИЕ

№ 456

гр. Пловдив, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева

Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Катя Ст. Пенчева Въззивно търговско дело № 20235001000563 по описа за 2023 година

Производството е въззивно по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение №285/29.06.2023г., постановено по т.д. №296/2023г. по описа на окръжен съд П., са отхвърлени предявените от „Н.К.“ ЕООД ЕИК ***** против Т. Д. М. ЕГН ***** и И. Г. М. ЕГН ***** искове да платят, всеки един от тях, в качеството на наследник по закон на бившия управител Г.И. М. ЕГН *****, починал на 11.01.2022г., сумата от по 77 740лв., представляваща нанесени вреди на дружеството в общ размер на 155 480лв. за периода април 2020г. - януари 2022г., ведно със законна лихва от датата на сезиране на съда на 16.05.2022г. до изплащането й.

„Н.К.“ ЕООД е осъдено да заплати на Т. Д. М. и на И. Г. М. разноси за отхвърлените искове от по 4 650лв. за всеки един от тях.

„Н.К.“ ЕООД е осъдено да заплати на Т. Д. М., на основание чл.125 ал.3 от ТЗ, сумата от 80 258.25лв., представляваща равностойност на дяловете на наследодателя, като искът до общия предявен размер от 9 500лв. е отхвърлен.

Решението е обжалвано в срок от ищеца в първоинстанционното

производство „Н.К.“ ЕООД. Независимо че е посочено, че решението се обжалва „в неговата цялост“, според изложените във въззивната жалба оплаквания, следва да се приеме, че решението на окръжния съд се обжалва в частта, с която е отхвърлен искът по чл.145 от ТЗ и е уважен насрещен иск по чл.125 ал.3 от ТЗ, предявен от Т. М., за сумата от 80 258.25лв. Въведени са оплаквания, че решението в обжалваната част е неправилно, постановено в противоречие с процесуалните правила и при несъобразяване на доказателствата по делото. Наведени са подробно доводи и съображения, свеждащи се до несъгласие с изводите на първоинстанционния съд за липсата на предпоставките по чл.145 от ТЗ, съответно – за наличие на основанията, визирано в чл.125 ал.3 от ТЗ. Коментирани са събраните по делото писмени доказателства – експертизи и банкови извлечения, като са въведени оплаквания, че окръжният съд избирателно е анализирал същите. Искането е решението да бъде отменено като недопустимо и незаконосъобразно.

Въззиваемите страни – Т. Д. М. ЕГН ***** и И. Г. М. ЕГН, в представения отговор по чл.263 ал.1 от ГПК, оспорват изцяло предявената жалба.

С въззивната жалба и постъпИ. отговор не са предявени доказателствени искания.

Страните претендират сторените по делото разноски.

Въззивната жалба е допустима, като депозирана в законоустановения срок, от надлежна страна и с предписаното от закона съдържание.

Апелативният съд, след като съобрази оплакванията, изложени в жалбата и доводите на страните, с оглед разпоредбите на чл.269 и чл.271 от ГПК и след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното:

Предмет на обжалване в настоящия процес е валидно и допустимо решение. Позоваването на жалбоподателя на недопустимост на решението, съдържащо се в искането, отправено до въззивния съд, е бланкетно и е неоснователно.

Ожалваното решение е постановено по предявен иск с правно основание чл.145 от ТЗ и насрещен такъв – с правно основание чл.125 ал.3 от ТЗ.

Ищецът в първоинстанционното производство, жалбоподател в настоящето – „Н.К.“ ЕООД, основава претенцията си срещу ответниците Т. Д. М. и И. Г. М. на следните обстоятелства: ответниците са наследници по закон на Г.И. М. - един от съдружниците в дружеството и управител, считано от 2019г. и същият е починал на 11.01.2022г. Дружеството е учредено като ЕООД през 2018г., като едноличен собственик на капитала и управител е била И.И. – И.. При учредяването на дружеството И. открива разплащателна сметка в Д.-Б. № IBAN *****, като, след приемането на М. за съдружник и назначаването му за управител, на същия е предоставен достъп до банковата сметка. През месец май 2020г. М. открива еднолично карткова сметка в същата банка № IBAN *****. В исковата молба са изложени общи и многостранни обстоятелства за действия на бившия управител, според ищеца – увреждащи дружеството /разпореждания с банковите сметки, сключване на договори с дружество, чиито едноличен собственик и управител е бил М., което дружество е завело осъдителни искови производства срещу дружеството – ищец; назначаване на служител, на когото са заплащани възнаграждения без отчетни документи и който също води осъдителни искови производства срещу дружеството; разпределяне на дивидент и др./. След двукратно обездвижване на исковата молба, обстоятелствата, на които се основава искът, са уточнени по следния начин: Виновно извършените действия от бившия управител се изразяват в изтеглянето на суми от сметките на дружеството, за период от две години, които не са били съхраняване в касата на дружеството, разходвани са за лични нужди, като в исковата молба се твърди ежедневно теглене от бившия управител М. на суми между 1000лв. и 10 000лв. без основание, което не е свързано с дейността на дружеството, а за лични цели; Дебитната карта на дружеството е използвана за лични и развлекателни цели като плащане на самолетни билети за пътувания в чужбина, хотели, почивки, гориво, винетки за автомобили, които не са собственост на дружеството, а са били ползвани от М. и семейството му; М. е превеждал суми от разплащателната в картковата сметка, които след това са теглени на банкомат от него; Извършвал е и преводи от разплащателната сметка на дружеството към личната си сметка. В крайна сметка твърденията са, че по този начин е нанесена вреда на дружеството с парично изражение в размер на 155 480лв., представляваща сбор от получени от сметки на дружеството суми от М. без основание, които

суми представляват касовата наличност на дружеството в брой, която липсва, като средствата са разходвани за лични цели, с посочен период месец април 2020г. до месец януари 2022г. Наведени са и твърдения, че другият управител – И., не е знаела за откритата на името на дружеството втора сметка от М., съответно – не е извършвала никакви банкови операции чрез тази втора сметка, както и че счетоводството на дружеството не е имало достъп до банковите сметки, съответно не е можело да ги следи и да ги отчита. В исковата молба ищецът се позовава на протокол от 18.04.2022г. на едноличния собственик на капитала на ищцовото дружество И.И. - И., с което е взето решение дружеството да предяви против наследниците на бившия управител Г. М. искове по чл.145 от ТЗ за ангажиране на имуществената му отговорност. Искането, с което е сезиран съдът, е да се постанови решение, с което ответниците да бъдат осъдени да заплатят, всеки един от тях, в качеството на наследник по закон на бившия управител Г.И. М. ЕГН *****, починал на 11.01.2022г., сумата от по 77 740лв., представляваща нанесени вреди на дружеството в общ размер на 155 480лв. за периода м.април 2020г. – м.януари 2022г., ведно със законна лихва от датата на сезиране на съда - 16.05.2022г. до изплащането ѝ.

Ответниците Т. Д. М. и И. Г. М. в представените отговори на исковата молба, в срока по чл.367 ал.1 от ГПК, са оспорили изцяло предявения иск. Не оспорват качеството на наследодателя си Г.И. М., починал на 11.01.2022г., на бивш съдружник и управител на ищцовото дружество; това, че са единствени негови наследници; обстоятелствата, които са вписани в ТР по партидата на дружеството за дата и начин на учредяване на същото; за момента на преобразуването от ЕООД в ООД, считано от 24.07.2014г., чрез приемане на М. като съдружник с 50% дялово участие и назначаването му за управител. Въвеждат насрещни твърдения, че сочената от ищеца сума е правомерно изтеглена, разходвана и отчетена в дружеството - сумата се намира в касата на дружеството, която е по седалище и адрес на управление, който адрес е постоянен адрес на И.. Възражават и че именно от представените от ищеца извлечения е видно, че М. е захранвал сметките в брой и е правил преводи от собствената си банкова сметка по сметка на дружеството. Претендираната сума по иска съответства на счетоводните записи за Каса по публикувания ГФО в ТР. Въведени са и твърдения, че другият управител – И., също е имала достъп до банковите сметки на дружеството и е извършвала разпореждания

със суми от тях.

Ответницата Т. М. е предявила насрещен иск срещу дружеството за заплащане на сумата от 90 500лв., представляваща припадащата ѝ се част от ликвидационния дял на наследодателя ѝ Г. М., ведно със законна лихва от датата на предявяване на исковете.

Ответникът по насрещния иск „Н.К.“ ЕООД е оспорил същия.

От събраните по делото доказателства се установи следното:

Крайните изводи на окръжен съд П. следва да бъдат споделени изцяло. Това се налага от анализа на установената пред него фактическа обстановка, с нищо ново непроменена и пред настоящата инстанция.

Няма спор, а и справка в ТРРЮЛНЦ сочи, че ищцовото дружество „Н.К.“ ЕООД е с предишна правноорганизационна форма ООД, промяната на която е настъпила вследствие смъртта на съдружника и управител Г.И. М., починал на 11.01.2022г., както и че последният е съдружник и съуправител на дружеството /заедно със съдружника и управителя И./, считано от 24.07.2019г. /като преди това правноорганизационната форма на дружеството е ЕООД с едноличен собственик на капитала и управител И.Б.И. – И./. Не е спорна и легитимацията на ответниците на негови наследници по закон /съпруга и син/.

Спорът в настоящето производство е правен и той касае наличието на предпоставките за ангажиране отговорността на бившия управител по смисъла на чл.145 от ТЗ, като е налице процесуалната предпоставка за реализиране правото по този иск – решение на ОС на дружеството от 18.04.2022г. /Взетото решение е дружеството да предяви против наследниците на бившия управител Г. М. искове по чл.145 от ТЗ за ангажиране на имуществената му отговорност за нанесени на дружеството вреди. Решението съдържа „Констативна част“, съгласно която на дружеството са нанесени липси и имуществени вреди в общ размер на 228 680лв., представляващи разпределен и усвоен дивидент от 80 000лв. без съгласието на общото събрание и 116 000лв. еднолично усвоени средства от сметките на дружеството, 13 280лв. изтеглени от картата, 142 200лв. изтеглени в брой, които трябва да са налични в касата, както и 73 200лв. преведени по собствена сметка по договор за заем./

За да се реализира имуществената отговорност на управителя на дружеството, трябва да са налице кумулативно елементите от фактическия състав – действия или бездействия на управителя, с които нарушава задълженията си към дружеството, настъпване на вреда – претърпяна щета или пропуснатата полза на дружеството, причинна връзка между вредата и поведението на управителя и негова вина.

От ангажираните от страните, включително и от носещата доказателствена тежест страна – ищеца, доказателства – заключения от съдебносчетоводни и съдебнотехнически експертизи, справки от ТБ „Д.Б.“ АД за движение по две банкови сметки на дружеството, не се установява поведение на бившия управител, нарушаващо задълженията му към дружеството, вследствие на което имущественият патримониум на дружеството да е намалял със сочената в исковата молба сума и с конкретно посочените действия - изтеглянето на суми от сметките на дружеството, за период от две години, които не са били съхраняване в касата на дружеството, разходвани са неправомерно, за лични нужди.

От допуснатата по делото съдебносчетоводна експертиза, изготвена от вещото лице И.С. и съдебнотехническа и допълнителна такава, изготвени от вещото лице К., се потвърждава твърдението в исковата молба, че банкова сметка в Д.-Б. № IBAN *****, с титуляр – дружеството ищец, е открита на 09.11.2018г. от И. И. по подадено от нея искане, включително и за ползване на електронно банкиране; банкова сметка № IBAN ***** е открита на 27.05.2020г. по искане на Г. М. като към сметката има издадена по него искане дебитна карта, за която е посочен като оправомощен ползвател.

Съгласно заключенията обаче, и по двете сметки двамата управители - И. И. и Г. М., са имали право за работа с електронно банкиране, включващо следните права: преглед на състояния на сметките, въвеждане на транзакции, авторизиране на транзакции, импорт на масови плащания, преглед на състояния по сметки, въвеждане на транзакции, авторизиране на транзакции. Потребителят Г. М. е банкирал само през разплащателна сметка IBAN *****, съгласно допълнителното заключение на в.л. К., като от картовата сметка IBAN ***** няма извършени операции от Г. М.. Приложената от вещото лице А. К. справка Приложение 2

за онлайн банкирането на Г. М. от разплащателната сметка IBAN *****сочи, че лицето е влизало в акаунта си. Потребителят И. И. е банкирала онлайн и по двете банкови сметки на дружеството за исковия период като приложените справки от в.л. К. сочат, както датата и часа, така и № адреса, от който е достъпвала. Съгласно заключението от съдебносчетоводна експертиза, права за работа с електронно банкиране е имало и лицето А. Х.Т. Т. не е имал авторизационен код. Правата му са били само по отношение на разплащателна сметка IBAN***** за преглед на състояния по сметки и въвеждане на транзакции по тази сметка, т.е. същият не е имал право на разпореждане, но е имал достъп до информацията по тази сметка. От представените от ищеца счетоводни справки се констатира, че А. Т. е счетоводител на дружеството. Липсата на техническо заключение относно влизанията на този потребител в електронното банкиране – каквото се твърди от жалбоподателя, е неотносимо към спора. Първоинстанционният съд се е позовал на правата за достъп до банковите сметки на лицето Т. само дотолкова доколкото, тези права опровергават твърдението в исковата молба, че счетоводството на дружеството не е имало достъп до банковите сметки, съответно не е можело да ги следи и да ги отчита.

Заключенията от съдебносчетоводните експертизи и съдебнотехническите експертизи, както правилно е посочил и първоинстанционният съд, опровергават твърденията в исковата молба, че управителят И. не е знаела за откритата втора банкова сметка с карта на дружеството и не е имала информация за движенията и операциите по двете банкови сметки за исковия период, както и че счетоводството на дружеството не е имало достъп до банковите сметки, съответно не е можело да ги следи и да ги отчита. Соченото от жалбоподателя, че в отговора на ТБ „Д.-Б.“ не се съдържа „подобен текст“ – има се предвид констатацията от съдебнотехническите експертизи, че М. е банкирал само през банковата сметка, завършваща на 1996, а И. е банкирала и през двете банкови сметки, не опровергава заключенията от съдебнотехническите експертизи, които не са оспорени от страните и като компетентно изготвени, се кредитират изцяло, като оплакванията на жалбоподателя, че експертизите не установяват, че И. е ползвала и двете банкови сметки, /противно на ищцовите твърдения, че същата не е знаела за втората открита банкова сметка/, са изцяло

неоснователни. Експертизите съдържат констатации относно ползването на картовата банкова сметка след датата на откриването ѝ – 27.05.2020г., а не, както неправилно се твърди от жалбоподателя – преди тази дата. Относимият към спора факт е фактът, че и двамата управители са имали достъп до и правели разплащания през банковите сметки, като през второоткритата – само И., а това, дали И. е „влизала ежедневно“ или не в он лайн банкиране, е неотносим факт /в която насока жалбоподателят се позовава на Приложение №2/. Вярно е, че „знанието“ на управителя И. за наличието на открита втора банкова сметка не би „санирало“ неправомерно поведение на другия управител – М., стига, такова де е установено от носещата доказателствената тежест страна, което не е установено.

В заключението от съдебносчетоводната експертиза са проследени и счетоводните записвания в търговските книги на ищцовото дружество, включително и движението на сметка 501 Каса в лева, така и на движението по сметка 503 Разплащателна сметка и картова сметка, като, на основание чл.272 от ГПК, въззивният съд препраща към подробните мотиви на първоинстанционното решение в тази насока. Вещото лице е констатирало някои неточности при воденето на сметка 501 Каса.

Същественото за спора е: счетоводни записи, както на движението на сметка 501 Каса в лева, така и на движението по сметка 503 Разплащателна сметка и картова сметка, на двете банкови сметки в ТБ Д.Б. АД, сочат, че твърдените от ищеца тегления, посочени в справката по чл.366 от ГПК към исковата молба, са намерили точно и своевременно счетоводно отражение в момента на извършването им като сумите, изтеглени в брой, респективно получени в брой от управителя Г. М. от банковите сметки на дружеството, са внесени в касата на дружеството срещу надлежен документ, което е оформено надлежно по счетоводен начин чрез отразяване на операцията, както в сметка 503 Разплащателна сметка лева, така и в кореспондиращата ѝ сметка 501 Каса в лева. Всички получени от М. суми са отчетени в счетоводството на дружеството – своевременно /като своевременното отчитане не означава конкретно в същия ден, както се твърди от жалбоподателя/ - както тегления в брой, така и извършените прехвърляния на средства между сметки на дружеството. /Окръжният съд коректно е извършил самостоятелна съпоставка на информацията от справката по чл.366 от ГПК и от справките за изтеглени от М. суми от двете банкови сметки към

исковата молба, от една страна, и от друга в таблица №1, таблица №4 и таблица №5 от ССчЕ, и от трета - с информацията в таблица №8, таблица №10, таблица №12 и информацията в таблица №13 и е направил вярна констатация, че съдържащите се в тези таблици данни за движение на суми от касата на дружеството в брой и движение на суми по банковите сметки по отношение на сумите, изтеглени от сметките в брой, съвпадат като сочат, че изтеглените от М. суми от банковите сметки са внесени в касата на дружеството и са отчетени като постъпили там./ Противно на твърденията на жалбоподателя, таблица №8 от основното заключение от ССЕ /Движение по сметка 503 Разплащателна сметка в лева „ТБ Д.-Б.“ за 2020г. по сметка *****/ не съдържа данни за преводи по лични банкови сметки на бившия управител като получател на сумите.

Категорично заключението от съдебносчетоводната експертиза не съдържа констатации за получени по лични банкови сметки на М. суми от дружеството, както и суми изтеглени на каса, без последвала отчетност, което един от аргументите, опровергаващ твърденията на ищеца, че сумите от банковите сметки на дружеството са ползвани за лични нужди от бившия управител. /Напротив, в допълнителното заключение, изследващо състоянието и отчетността от встъпване на М. в дружеството като съдружник и управител, до началото на исковия период, в.л. С. констатира, че М. е направил вноска от 18 000лв. на 17.03.2020г. по банкова сметка IBAN *****/.

Съгласно заключението на вещото лице С., през 2020г. банкова сметка IBAN *****/ картова/ не е осчетоводявана и липсват банкови парагони, а прехвърлените средства от разплащателна сметка IBAN *****/ в банкова сметка IBAN *****/ картова/ са осчетоводени неправилно като изтеглени в брой и са осчетоводени по сметка 501 Каса – което е довело и до неточното осчетоводяване по тази сметка, като вещото лице е коригирала счетоводните записи. По този повод във връзка с доводите на жалбоподателя относно редовно водените търговски книги, следва да се посочи, че от значение е действително осъществената стопанска операция. /Като съгласно чл.4 ал.3 от ЗСч, регистърът е носител на хронологично систематизирана информация за стопански операции от първични и/или вторични счетоводни документи./

През 2021г. тегленията и движенията и по двете банкови сметки са надлежно осчетоводявани.

За 2020г. документално необосновани разходи от разплащателната сметка IBAN ***** е сумата 517лв., като разходите са посочени в таблица №6 и между тях липсва сума, теглена от М. в брой, поради което сумата от 517лв. не може да се приеме като липса в резултат на виновно действие от страна на управителя М., сочено в исковата малба, изразяващо се в изтегляне и неотчитане на тези суми.

За 2021г. от дебитната карта са извършени плащания в размер на 4 941.36лв., индивидуализирани по дата, сума и вписано при плащането основание, за които няма представен разходнооправдателен документ. Тук са включени и плащания в чужбина, посочени от ищеца в справката по чл.366 от ГПК. От носещата доказателствената тежест страна обаче не е установено, че именно М. е извършил платежните нареждания, доколкото, както се посочи, съгласно заключенията от съдебнотехническите експертизи, и двамата управители са имали права за онлайнбанкиране и са нареждали онлайнплащания като Г. М. е ползвал правата си за онлайнбанкиране само по отношение на разплащателната сметка IBAN *****, но не и по картовата сметка IBAN *****, от където са извършени плащания на тези 4 941.36лв. Обстоятелството, че Г. М. е заявил и открил картовата сметка и издадената към нея дебитна карта не доказва, че именно и само М. е извършил плащанията с картата на сумите от 4 941.36лв., тъй като по делото няма никакви доказателства за това кое лице на датите, посочени в таблица № 7, е било фактически държател и е ползвало картата, включително в чужбина, като е било неин държател и е нареждал плащания чрез същата към тези дати. Носещата доказателствената тежест страна – ищецът, не е установил, че картата, издадена по сметка на дружеството, е била държана от М., а както се посочи, твърденията на ищеца, че другият управител не е знаел за откритата втора сметка, съответно карта, са опровергани по категоричен начин. Фактът, че картовата сметка е открита еднолично от управителя Г. М., не е достатъчен да се приеме, че банковата карта е била единствено в негово фактическо държане. Разпоредбата на Наредба №3/18.04.2018г. на БНБ за условията и за реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти – чл.25 ал.3, на

която жалбоподателят се позовава едва във въззивната жалба, и съгласно която платежната карта се използва само лично от оправомощения ползвател – не променя горния извод, доколкото платежната карта е издадена на името на дружеството и „оправомощеният ползвател“ по смисъла на Наредбата е „Н.К.“ ЕООД.

За 2020г. от картовата сметка IBAN ***** в.л. С. констатира преводи общо от 5 750.70лв., за които не открива първични счетоводни документи, въпреки че в преводите такъв документ е цитиран, посочени в таблица №9. Между тях липсват получени в брой суми от М., поради което същите не са предмет на делото, а и съгласно заключението на вещото лице К., М. не е нареждал онлайн плащания през тази сметка.

За 2021г. от разплащателната сметка вещото лице С. констатира плащания в размер на 3 145.82лв. /таблица №11/, които приема, че са без наличие на първичен документ или са извършени разходи, несвързани пряко с дейността на дружеството. Видно от таблицата, при плащането е цитирано основанието и получателя му. Така посочените суми отново не представляват теглене в брой от М., нито са посочени в справката по чл.366 от ГПК към исковата молба, поради което не са предмет на ищцовата претенция.

При така съдържащите се констатации в основното и допълнително заключение от съдебносчетоводната експертиза и съдебнотехническите експертизи и дадените от вещите лица разяснение, първоинстанционният съд е извел обоснован извод за избирателно изложени от ищеца фактически обстоятелства. Като обобщение следва да се направи извод, че по делото не е установено от носещата доказателствената тежест страна – ищеца, че са налице действия от страна на бившия управител в нарушение на договорните му задължения, доколкото именно управителят – органният представител, е лицето, което извършва всички правни действия от името на дружеството, включително и с оборота на парични средства. Посоченото в исковата молба, че изтеглените от управителя суми не са отчетени в дружеството е опровергано от заключението на съдебносчетоводната експертиза. Така посоченото за липса на осчетоводяване на процесните суми, извършването на неоправдани разходи, е останало само в сферата на твърденията. Не е установено и наличието на настъпила вреда за дружество, доколкото банковите операции – теглене пари от банковата сметка, са намерили своето

счетоводно отразяване. Т.е. – не може да се направи извод, че управителят не е разходвал сумите във връзка с вменените му по закон задължения да организира и ръководи търговската дейност на дружеството като запазва имуществото му. Ето защо и направените от първоинстанционния съд фактически и правни изводи, включващи преценката относно събраните доказателства, анализът на тяхната доказателствена сила и изводите, които са направени въз основа на тази преценка, са правилни. Първоинстанционният съд е изследвал представените от ищеца доказателства, като ги е съпоставил коректно със заключенията от ССЕ и СТЕ. Релевантните за спора факти са подробно и правилно изяснени, правните изводи на съда кореспондират с тях и с относимите законови разпоредби, поради което въззивната жалба срещу тази част от решението, с която е отхвърлен искът по чл.145 от ТЗ, се явява неоснователна, а обжалваното решение, като правилно, следва да бъде потвърдено.

Неоснователна е въззивната жалба и срещу тази част от решението, с която е уважен насрещният иск, предявен от Т. М. по чл.125 ал.3 от ТЗ.

Безспорно в първоинстанционното производство и в настоящето е наличието на предпоставките по чл.125 ал.3 от ТЗ. Бившият съдружник в дружеството - Г.И. М., е починал на 11.01.2022г. Съгласно чл.125, ал.1, т.1, пр.1-во от ТЗ участието на съдружника в дружеството се прекратява при неговата смърт. При неприемане на наследниците на починалия съдружник за съдружници в дружеството, между тях и дружеството възникват облигационни отношения – имуществените последици от които се уреждат по реда на чл.125 ал.3 от ТЗ – въз основа на счетоводния баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването – т.е. към 31.01.2022г.

Нормата на чл.125 ал.3 от ТЗ е от императивен характер, поради което не съществува законова възможност имуществените последици между дружеството и съдружника с прекратено участие – респективно – неговите наследници, да бъдат уредени по различен от установения императивно от законодателя начин. В този смисъл оплакването на жалбоподателя за липса на интерес за ищцата за предявяване на иска по чл.125 ал.3 от ТЗ е изцяло несъстоятелен. Стойностното изражение на дружествения дял на съдружник, участието на който в капиталово ТД, правно и структурно обособено в ООД е преустановено, следва да е базирано или на съставен от дружеството

междинен счетоводен баланс, който няма обвързваща съда материална доказателствена сила и при оспорване на извършените счетоводни записвания, редовността им подлежи на изрична проверка, или при непредставяне на такъв междинен баланс от задълженото лице, на заключение на допусната и изслушана в хода на делото съдебноикономическа експертиза.

В заключението от съдебносчетоводната експертиза се съдържат няколко варианта относно стойностното изражение на дружествения дял на починалия съдружник М.. Правилно първоинстанционният съд е възприел варианта за изчисляване стойността на дяловете в дружеството по нарочен баланс към 31.01.2022г. и конкретно варианта на заключението, в което вещото лице С. коригира баланса като отразява вписвания, които е следвало да се вземат по отношение на приходи и неотчетени приходи и неразплатен дивидент. В този случай изчислената стойност на един дял е 3 210.33лв. към 31.01.2022г., а дялът на ищцата Т. М. е 80 258.25лв.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че с решението е „присъден дивидент в размер на 80 258.25лв.“. Вярно е, че при възприятия от окръжния съд вариант вещото лице е включило и неразплатен дивидент. Но съгласно заключението, на 31.07.2021г. са взети счетоводни записвания за разпределяне на неразпределена печалба в размер на 80 000лв., удържан и внесен е данък 5% в полза на ТД на НАП П.. Но разликата от 76 000лв. не е изплатена на съдружниците и сумата е неразплатена, отчетена като салдо по сметка 425. За взетите счетоводни записвания няма първични счетоводни документи, нито пък решение на ОС за разпределяне на дивидент.

Определянето на дружествения дял в стойностно изражение следва да се извърши на база т. н. „чиста стойност“ на активите като част от капитала на дружеството, наричана равностойност на дружествения дял, съответстваща на неговия дял по чл.127 от ТЗ. В активите по счетоводния баланс следва да намерят отражение дълготрайните материални активи, другите нематериални и краткотрайни материални активи, включая и вземания на съдружника към дружеството /парични средства от неразпределена печалба/, както и вземания на дружеството към трети лица, а в пасива – задълженията на дружеството, без собствения капитал, резервите и финансовия резултат. Изплащане на равностойност на дружествения дял се извършва, когато сумата на активите

превишава сумата на тази част от пасива, която се включва при формирането на капитала към момента на прекратяване на участието.

От своя страна правото на дивидент е имуществено субективно право на съдружник или акционер да получи част от реализираната печалба, съразмерна на участието му в капитала – чл.133 ал.1, съответно – чл.181 от ТЗ. За да може то да се трансформира в конкретно право на дивидент - облигационно изискуемо и ликвидно вземане към дружеството, следва да се реализира фактическият състав, с чието възникване законът свързва пораждането на това вземане. Предпоставки за това са: изтичането на финансовата година, като според пар.1, т.14 от ДР Закона за счетоводството отчетен период по смисъла на закона се разбира една календарна година - 1.01-31.12., /освен, ако в закона не е казано друго/; приемането на годишния счетоводен отчет; решение на общото събрание на съдружниците за разпределение на реализираната балансова печалба. Със завършването му абстрактното право за получаване на дивидент е превърнато в ликвидно и изискуемо вземане в полза на съдружника към капиталовото търговско дружество. В случая този фактически състав не е реализиран, доколкото, съгласно заключението от съдебноикономическата експертиза, липсват първични счетоводни документи, както и решение на ОС за разпределяне на дивидент и сумата не е разплатена – т.е. – същата осчетоводена в дружеството като салдо по сметка 425, е негов актив. Неразпределената печалба е част от баланса на дружеството, въз основа на който се определя дружествения дял, ако липсва само една от горепосочените предпоставки, включително и когато не е взето решение от ОС за разпределянето ѝ.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателя за липса на яснота за начина, по който първоинстанционният съд е изчислил равностойността на дружествения дял, доколкото окръжният съд не е правил такива изчисления, а е ползвал знания от специално естество – позовал се е на заключението от съдебноикономическата експертиза. Неоснователно е и оплакването, че „неправилен и недопустим“ е изводът на окръжния съд досежно равностойността на дружествения дял, аргументирано с несъобразяване с възраженията на ищцовото дружество за висящност на други две дела, като значението на цитираните във въззивната жалба висящи дела на РС П. не е пояснено, а и с оглед горепосочения начин за определяне стойността на дружествения дял /на база т. н. „чиста стойност“ на активите като част от

капитала на дружеството/, друг критерий не би бил приложим.

Ето защо въззивната жалба се явява неоснователна, а обжалваното решение следва да бъде потвърдено изцяло.

При този изход на делото и на основание чл.273 от ГПК, във вр. с чл.78 от ГПК жалбоподателят следва да заплати на въззиваемите страни направените разноски за въззивното производство, които, съгласно представения списък за разноските по чл.80 от ГПК /л.38/ са, както следва: 10 870лв. – адвокатско възнаграждение, заплатено в брой от двамата въззиваеми /по въззивната жалба срещу решението, с което е отхвърлен искът по чл.145 от ТЗ/ и 7 000лв. – адвокатско възнаграждение, заплатено от въззиваемата Т. М. /за процесуално представителство по въззивната жалба срещу решението в частта, с която е уважен искът по чл.125 ал.3 от ТЗ/, които адвокатски възнаграждения за заплатени в брой, съгласно приложени договори за правна защита и съдействие /от 20-ти. ноември 2023г./. Възражението на жалбоподателя за прекомерност на така заплатеното и претендирано адвокатско възнаграждение е неоснователно. При обжалваемия материален интерес по исковете по чл.145 от ТЗ – по 77 740лв. срещу всеки от ищите, минималното адвокатско възнаграждение по чл.7 ал.2, т.4 от Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е 6 869,20лв., а общо за двата иска – 13 738,40лв., което е в по-висок размер от адвокатското възнаграждение от 10 870лв. Според обжалваемия материален интерес по насрещния иск по чл.125 ал.3 от ТЗ – 80 258,25л., минималното адвокатско възнаграждение по чл.7 ал.2, т.4 от Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е 70 07,60лв., което също е в по-висок размер от претендираното – 7 000лв. Ето защо жалбоподателят следва да заплати на въззиваемите направените във въззивното производство разноски съгласно посочените такива в списъка по чл.80 от ГПК.

Водим от изложеното и на основание чл.271 ал.1 от ГПК, Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №285/29.06.2023г., постановено по т.д. №296/2023г. по описа на окръжен съд П., в обжалваната част, с която: са

отхвърлени предявените от „Н.К.“ ЕООД ЕИК ***** против Т. Д. М. ЕГН ***** и И. Г. М. ЕГН ***** искове да платят, всеки един от тях, в качеството на наследник по закон на бившия управител Г.И. М. ЕГН *****, починал на 11.01.2022г., сумата от по 77 740лв., представляваща нанесени вреди на дружеството в общ размер на 155 480лв. за периода април 2020г. - януари 2022г., ведно със законна лихва от датата на сезиране на съда на 16.05.2022г. до изплащането ѝ; „Н.К.“ ЕООД е осъдено да заплати на Т. Д. М. и на И. Г. М. разноси за отхвърлените искове от по 4 650лв. за всеки един от тях; „Н.К.“ ЕООД е осъдено да заплати на Т. Д. М., на основание чл.125 ал.3 от ТЗ, сумата от 80 258.25лв., представляваща равностойност на дяловете на наследодателя.

ОСЪЖДА „Н.К.“ ЕООД ЕИК ***** ДА ЗАПЛАТИ НА Т. Д. М. ЕГН ***** и И. Г. М. ЕГН ***** разноси за въззивното производство в размер на 10 870лв.

ОСЪЖДА „Н.К.“ ЕООД ЕИК ***** ДА ЗАПЛАТИ НА Т. Д. М. ЕГН ***** разноси за въззивното производство в размер на 7 000лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____